

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—er. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a, si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Er banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.“</p>
--	--	--

Conducerea oficiului parochialu.

Orice dispositiune, ce emanéza dela o autoritate, trebuie neaperatu se aiba de basa, si se isvoréscá din o trebuintia. Scopulu, pentru carele se emitu astfelu de dispositiuni, nu póte fi altulu, decât pretempinarea trebuintieloru, ce se sentu in sinulu poporului.

Multe fiend trebuintiele la noi in bisericá si in scóla, este pré naturalu, ca multe trebuescu se fia si dispositiunile, prin cari se facemu, si se lucràmú pentru pretempinarea acestoru trebuintie.

Si in privinti'a acést'a, lauda Domnului, nu ne pré podem plange. Dispusetiuni se emitu multe din partea autoritatiloru nóstre bisericesci si scolare. Si nu incape nici cea mai mica indoieála, tóte aceste dispositiuni emanéza din câte o trebuintia adencu semtita. —

Cum va fi de rendu inse, nu tóta sementi'a, cuprinsa in aceste dispositiuni aduce róda imbelsiugata in totu loculu.

Se pare, cà in multe pàrti ne lipsesce deprinderea practica si energi'a intru esecutarea, intru bun'a efeptuire a acestoru dispositiuni, si astfelu se intempla, se audimu, ca avemu comune in eparchia, in cari nu se efeptuiesce, si respective nu se efeptuiece bine, ceea ce se dispune din centru.

Va fi avendu si acésta impregiurare vre unu cúsura. Si cusurulu póte se fia, ca inca nu ne scimu aflá destulu de bine in situatiunea, in carea ne gasimu.

A voitu Ddieu, cá noi, cari traimu astadi, se avemu in bisericá si in scóla o missiune speciala, si dóra deosebita de alte epoce. Ni-a fost dat'a, cá in sarcin'a nóstra se fia, a repará multe sminte ale trecutului pre de o parte, ér pre de alt'a ni-a fostu scrisu noue celoru de astadi in cartea sortii, cá noi cei dantái se aplicàmú in sinulu poporului principiile cele liberale ale constitutiunei bisericesci, — si cá cu ajutoriulu acestei constitutiuni se ridicàmú poporulu din starea, in carea l'au adusu neazurile trecutului.

Si omu cu mintea deschisa si luminata nu se póte indoi intru nimicu, ca munc'a nóstra nu va produce róde bogate.

Pre langa voi'a si zelulu, de carele, cu totii ne credemu, ca suntem inspirati, — ne mai trebuie o buna impartire a lucrului, si unu felu de practica, unu felu de indemanare, cá tóte se le facemu cât mai bine si mai bine.

Acésta practica nu o potemu invetiá din carte; ei trebuie se ni-o insusimu prin viétia, — mai cu seama acei'a din noi, cari traimu in sinulu poporului, si cari in prim'a linia suntem chiamati a priveghiá, cá se functioneze regulatu organele constitutionale din parochia.

* * *

Acésta ingrijire, acésta priveghiare cade in prim'a linia in sarcin'a ómeniloru nostri, incredintiati cu conducerea oficiiloru parochiali. Densii sunt ómenii, prin cari vorbescu cu poporulu tóte autoritatile bisericesci.

Si nu se póte dice, ca acesti ómeni nu-si implinescu detorintiele. Se pare inse, ca la unii dintre densii le lipsesce indeletnicirea, le lipsesce practic'a intru conducerea aparatului constitutionalu din comuna.

Dar ceea ce ne lipsesce, este regula betrana, trebuie se ne silimu, cá se ne cascigàmú cât mai in graba. Spre a ne poté insusi acésta practica, de lipsa este, se avemu totdeun'a in vedere urmatórele :

1. Regula elementara in orice oficiu este, cá daca primimu unu actu, — fia elu o dispositiune dela o autoritate mai inalta, fia elu o recercare dela unu oficiu coordínatu, mai antái si mai antái trebuie se notámú pre densulu diu'a, cand l'am primitu. Acést'a o facemu punendu pre partea din afara deasupra cuvintele : presentatu in diu'a si anulu cutare. Dupa aceea lu-inducemu in protocolulu de esibite, si i-damu numeru, inducendu pre densulu numerulu curentu, sub carele l'am indusu in protocolulu de esibite. Daca actulu, pre carele l'am capetatu, sta in legatura cu alte acte, pre cari le-am primitu mai nainte, atunci

lu-adncemu in legatura cu acestea, dandu-i numerulu registraturei, respective numerulu, sub carele voimu a-lu asiezá in archivu, pre carele adeca lu-au respecti-vele anteacte. Daca actulu este cu totul nou : atunci i-dám unu numeru de registratura nou.

Care va se dica la oricare oficiu, pre fiecare actu se punu doi numeri, unulu este numerulu curentu, adeca numerulu, sub carele l'am indusu in protocolulu de esibite, si alu doilea este numerulu registraturei.

2. Fie-care actu trebue bine cetítu si bine intiesu, indatace lu-primimu ; si daca lu-potemu resolví momentanu, atunci se-o facemu acést'a indata. Daca trebue se-lu supunemu deliberării comitetului si sinodului parochialu : atunci se facemu cât mai curend pasii necesari, cá aceste corporatiuni se se intrunésca, si se delibereze asupra celoru ce nise ceru.

3. Cand suntem in faci'a unui terminu preclusu, adeca cand ni se cere, cá pre o anumita di se respundemu, seau se substernemu unele si altele date, atunci respectivulu terminu se-lu tienemu cu tóta rigórea ; si pentru casulu cand ni-s'ar intemplá, ca din un'a, seau alta cauza se nu potem corespunde, atunci se aretámu superioritátii acésta pedeca, si daca este trebuintia, se ceremu inviatiuni pentru delaturarea respectivei pedeci.

4. Actele oficiului parochialu, in cari este totu de odata depusa si istori'a parochiei se se pastreze separatu de alte acte private ale preotului in unu dulafu, procuratu, seau procurandu anume spre scopulu acést'a. In acestu dulafu se se asieze tóte actele in rendu dupa numerulu registraturei dupa ani, astfeliu, cá in totu momentulu se potem aflá usioru actele, de cari avemu trebuintia.

5. Fiendca preotulu nu este numai officiantu alu bisericeii ; ei cá portatoriu de matricule este totu de odata si functionariu publicu, — trebue se fia cu deosebita punctualitate in corespondentiele sale cu autoritátile civile. Pentruca a venitu vorb'a de matricule observámu la acésta ocaziune, ca fiend pre de o parte imbinate cu portarea esacta a matriculeloru mari interese ale credintiosiloru ; ér pre de alt'a fiendu preotulu responsabilu pentru portarea esacta a matriculeloru nu numai superioritátii sale bisericesci, ci si statului, — detorintia avem, ca se fimu punctuali intru inducerea in matricule a casuriloru obveninde, — si anume se le inducemu cât se póte mai curatu, se le inducemu imediatu dupa seversirea functiuniloru ; ér protocólele matricularie mai vechi se le tienemu in tóta curatieni'a.

6. In corespondentiele oficiului parochialu este neaperatu de trebuintia, cá se fimu cu deosebita ingrijire si asupra formeii si asupra cuvintelor, si respective a terminiloru, de cari ne servimu. Scrisórea trebue se fia curata si legibila, papirulu trebue se fia curatu, si preste totu se se véda din form'a corespondentieloru nóstre diligintia, seriositate si demnitate.

In terminii, de cari ne folosimu in corespndentiele nóstre se fimu cât mai esacti, si se nu folosimu nici odata cuvinte cu doue intielesuri, si respective se nu folosimu termini, din cari celu ce cetesce corespondenti'a nóstra ar poté intielege altceva, si nu aceea, ce voimu, si intentionámu noi.

* * *

Cele dise pana aci forméza partea mecanica a conducerii oficiului parochialu. Cu acést'a inse nu este de ajunsu. In conducerea oficiului parochialu se mai recere si o parte spirituala.

Conducatoriulu oficiului parochialu este man'a drépta a bisericeii in mediloculu poporului. Acésta mana drépta trebue se fia chiar astadi puternica si destera in tóte cele bune.

Si pentrucá in totu loculu puternica si desterá se fia acésta mana, — se recere, cá ea se se indeletnicésca la buna lucrare ; ér acésta indeletnicire nu este nici decât unu lucru atât de greu.

Se cere adeca, cá omulu, pusu in fruntea afaceriloru parochiei, in calitate de conducetoriu alu oficiului parochialu, si ca atare dupa lege membru naturalu alu comitetului parochialu se priveghieze, cá aparatulu constitutionalu se functioneze regulatu, si se-si dea tóta trud'a, ca se insufletiesca acestu aparatu pentru o buna si cât mai regulata lucrare.

Nu se intrunesece d. e. regulatu comitetulu parochialu, conducetoriulu oficiului parochialu indata are detorinti'a a capacítá pre ómeni si a-i insufletí. a-se intruní, — aretandu-le, ce interese insemnate sunt depuse in man'a acestui comitetu, si ce folóse mari póte se aiba atât parochi'a, cât si singuraticii crestini din o buna si regulata functionare a acestui comitetu. Si suntem convinsi, ca romanulu, capacítatu si luminatu de ajunsu asupra intereselor sale, si-va face cu placere detorinti'a.

Daca cu tóte acestea conducetoriulu oficiului parochialu ar intempiná pedeci, atunci indata se céra inviatiuni dela superioritatea bisericesca, aretandu a-cele pedeci — cu scopu, cá cecece n'a potutu face singuru, se faca cu ajutoriulu superioritátii bisericesci.

Punendu acestea in vederea publicului nostru sperámu, ca cei chiamati voru luá cunoscintia despre densele, le voru pune in practica, si atunci vomu poté prentempiná mai cu succesu multe trebuintie, si multe necazuri, pre cari le vedemu astadi in unele parochii ale nóstre.

La cestiunea conferintieloru preotiesci-invetiatoresci.

Domnule redactoru !

Permite-mi, cá se-mi esprimu si eu vederile mele in cestiunea conferintieloru preotiesci-invetiatoresci.

De cand ne adunámu, si de cand s'au introdusu aceste conferintie in eparchi'a nóstra, am facutu ob-

servarea, ca între noi preotii si invetiatorii pareca nu exista destula sinceritate, nu exista destula incredere unulu în altulu. Este între noi pareca unu feliu de sféla, care nu ne lasa a ne spune în tóta sinceritatea unulu altui'a durerile si necazurile, de cari suferu comunele nóstre.

Atát acésta impregiurare, cât si impregiurarea, ca de regula pana acum ne intalneamu la conferintie cam putien pregatiti, au facutu, cá desbaterile în conferintie se fia cam seci, si astfeliu otaririle luate se nu aduca ródele, pre cari le-am asceptatu.

Sub astfeliu de impregiuràri se recere, cá presedintele se aiba unu deosebitu tactu în conducerea desbateriloru, si daca presedintele ar mai fi ajutat, si de catra unu comisariu din centru, precum s'a intemplantu acést'a în unulu din anii trecuti, eu credu, ca s'ar dá desbaterileru unu impulsu mai insemnatu, si aru poté produce mai multu.

Spre a poté preveni aceste defecte, eu mi-permitu a mai propune pre langa cele 8 puncte din programa, urmatóarele :

a) Daca mai permite timpulu pana la intrunirea conferintiiloru eu rogu pre Pré Santi'a S'a, cá se denumésca macar pentru unele tracte protopresviterali, pre langa parintii protopresviteri câte unu comisariu din centru.

b) Spre a-ne poté presentá preparati la conferintie, eu credu, ca ar fi bine, cá preotii si invetiatorii mai nainte de intrunirea conferintiiloru sè-se intieléga cu fruntasii comunei, cu comitetulu parochialu, si desbatendu acasa cu comitetulu asupra celoru cuprinse în programa cu aplicare lá necesitátile respectivei comune, în contielegere cu comitetulu se formuleze dorintiele, si se enumere trebuintiele comunei în unu reportu separat, care reportu se-lu substérna apoi conferintiei pentru desbatere si resolvire meritoria. Aceste repórte sè-se substérna apoi parintiloru protopresviteri înainte de intrunirea conferintiiloru, pentrucá densii, cá presedinti si conducetori se aiba cunoscentia de ele, si astfeliu sè-se póta usiurá mersulu desbateriloru.

Prin punerea în practica a celoru cuprinse în punctulu alu doilea pre de o parte am poté se avemu o oglinda adevérata despre starea bisericeii si poporulu nostru din fiecare comuna ; ér pre de alt'a am poté se initiàm si poporulu nostru mai bine în afacerile nóstre bisericesci si scolarie.

Eu punu mare pretiu mai cu seama pre impregiurarea acést'a din urma. Dorescu adeca, cá poporulu nostru se véda, cât de multu se intereséza preotii, si invetiatorii nostri de sórtea si starea lui, cá astfeliu se-lu indulcim si apropiàm cât se póte mai bine de biserică si de scóla.

U n u p r e o t u .

Santirea bisericeii din Inandu.

Din protopresv. Beliului în Oct. 1885.

Domnule redactoru ! Noi, credintiosii din pàrtile Bihariei, cari apartienemu diecesei Aradului, asia se vede, ca suntem ómenii cei mai reu situati atát materialminte, cât si spiritualminte între toti credintiosii din eparchia.

Pamentulu, uniculu isvoru de cascigu alu poporulu nostru, rodesce putien, si afara de acést'a în multe pàrti este insarcinatu cu grele sarcine. Ér tenerii nostri, cari se crescú în numeru destulu de mare, dupace absolvéza studiele, cei mai multi nu se intorcú acasa, ci se aplica prin alte pàrti, unde credu, ca le va merge mai bine.

Traíndu în astfeliu de conditiuni raru are poporulu nostru ocaziune, se dica, ca are si elu câte o di buna, câte o di de bucuria. De aceea, cand se intempla, se avemu si noi cei de pre aici câte o astfeliu de di, ea este pentru noi de o valóre indieciutu mai mare, decât pentru altii.

O astfeliu de di a fost pentru poporulu nostru din comun'a Inandu diu'a de 13/25. Octomvre anulu curentu. În acésta di adeca poporulu nostru din acésta comuna si-a vediutu biserice'a reparata si pusa de nou în starea de a servi pre multi ani de aci înainte, cá monumentu de mangaiare crestinésca si medilocu de cultura religioasa-morala.

Bucuri'a poporulu se ridicà, si potià mai cu seama prin faptulu, ca în numit'a di se santi acésta biserică prin parintele protosincelu si vicariu episcopescu, magnificulu domnu Ieroteiu Belesiu, asistatu de parintele protopresviteru actualu Petru Suciu si mai multi preoti.

Actulu santirei se seversì cu tóta solemnitatea, ér culmea si-o ajunsé acestu actu în cuventarea cea frumósa, si adevératu instructiva si edificatória, tenuta de parintele vicariu la finea servitiului divin. În acésta cuventare vorbindu oratorulu de missiunea si important'a bisericeii, accentuà cu deosebire important'a crescerii tenerimeii în religiositate si moralitate.

Poporulu, insetatu dupa invetiatura ascultá cu mare bucuria instructivele cuvinte ; si din faci'a fiecarui ascultatoriu poteai ceti unu feliu de multiemire si mangaiare sufletésca, asociata de dorulu de a lucrá si a face în sensulu si în directiunea acestei vorbiri.

Sum siguru, domnule redactoru, ca cuvintele si invetiaturile rostite cu acésta ocaziune voru servi multu la ridicarea poporulu din acésta comuna.

Cugetandu la acést'a mi-vine aminte a constatá aici, ca cât de bine ar fi, daca poporulu nostru celu insetatu dupa invetiatura ar audí mai desu astfeliu de vorbiri.

Pré Santi'a Sa, actualulu parinte Episcopu a facutu fórte multu în acésta privintia, visitandu comunele din eparchia, si predicandu în totu loculu cuventulu lui Dumnedieu. Daca inse sar poté, credinti'a mea este, ca ar fi bine, cá din cand în cand sè-se

esmita, si sè-se insarcineze anume barbatii nostri din sinulu consistoriilor, parintii protopresviteri si profesorii institutului teologicu, cá in comunele mai putien adapate in cuventulu Domnului, se predice; se avem si noi cei mai seraci si mai necajiti ocasiunea de a audí mai desu câte o predica si câte o invetiatura buna.—

Nu o dicu acést'a cu privire la protopresviteratulu nostru, unde lauda Domnului, parintele protopresviteru actualu satisface in totu loculu acestei indetoriri pastorale; ci o dicu in genere, pentruca poporulu se aiba ocasiune de a audí cât mai multa invetiatura, si totu de odata sè-se convinga, vedindu cu ochii, ca superioritatea bisericeasca se intereséza de densulu.

Unu bihoreanu.

Preferinti'a Apostolului Ioanu.

(Continuare si fine).

Cand Mari'a Magdalena fara de nici o presentire, cá mortulu traesce, a adusu scirea despre momentulu golu, alergà Petru si „celalaltu discipulu, pre care lu-iubea Isus“ la momentu. Cestu din urma alergà mai tare, si elu, care a statu sub cruce pana la infigerea cu lancea este celu dintâiu la momentu (20. 4). Elu se indestulesce cu o privire in momentu, si nu intra in launtru si esaminezá tóte. Atunci intra si celalaltu discipulu si cercetéza momentulu, fiindca ca maestru ocularu trebuie se fie egalu cu Petru. Dar precum a ajunsu elu mai antâiu la momentu, fiindca iubirea a datu sboru pasiloru sei, asia merita elu laud'a aceea, cá a crediutu (20. 8). Petru din contra abia cu ceialalti discipuli ajunsu la credinti'a in invierea lui Isus (20. 20). Cu acestea Ioan l'a prevenitu ia credinti'a invierii, precum l'a prevenitu in dovéd'a iubirei prin alergarea la momentu, si anume ajunge mai nainte la credinti'a, de si Petru a intratu mai intâiu in momentu. Acésta positi'a se potentiéza prin comparatiune la Luc'a. Dupa Luc'a, Petru pre langa tóta vederea s'a n'a ajunsu la momentu, decât numai la „mirare de cele ce s'au facutu“; la credinti'a ajunge elu numai prin o a-retare a inviatalui anumitu lui (Luc'a 24. 34). Acésta este dara positiunea lui Petru, precand pentru unu Ioan sciinti'a despre momentulu golu a fostu de ajunsu, pentru de a-lu aduce la credinti'a invierii, séu pentru de a i-se deschide ochii spirituali spre intielegerea stârii lucrurilor. Ca Petru intra mai nainte in momentu, nu-mi pare de feliu o aplanare fatia de alergarea mai iute a lui Ioan la momentu, precum se admite de unii exegeti; ci din contra acést'a si mai lamuritu dovedesce, ca Petru, de si elu celu dantâiu, convinsu despre momentulu golu, totusi nu ajunge mai antâiu la credinti'a. Lui ii-trebue pentru credinti'a mai multu decât unu simplu momentulu golu . . .

Si asupra celorlalti discipuli se estinde in ulteriórele trei aratari a inviatalui compararea cu Ioan, prin ce de feliu nu se intielege, ca dovedirea superioritâti discipulu-lui intimu ar fi ultimulu, séu chiar uniculu scopu, care a datu form'a caracteristica celoru trei aratari a inviatalui din Evangeli'a a patr'a. Prin aaést'a Ioan aperandu mai multu tipulu unui adevratu discipulu, sè se arate, cum trebuie se ne purtâmu, si se nu ne purtâmu spre factic'a invierii si prin urmare spre cuprinsulu credintiei crestinesci, a carui centru este Isus cá invierea si viéti'a. Cum nu trebuie se ne purtâmu se arata la discipuli. Ioan a cre-

diutu la simpl'a atingere a momentulu aflatu golu, la Petru acésta nu ajunge. Ceialalti servescu deci numai spre exemplu, cum cinev'a abia prin mijlocire sensuala voesce a ajunge la credinti'a. Si asia resulta de sine, ca icón'a lui Ioan se redica luminandu pe fundamentulu obscuru alu tienutei delectuóse a acelor'a. Credinti'a ioanica apare cá adevratu spirituala si autentica.

In aratările cele trei, cari se enaréza despre inviatalu, aflâmu fórte evidentu o gradatiune. Mari'a, cea prin o aderintia speciala destins'a invetiacea in positiune egala cá Ioan si Petru are numai tristétia si lacrimi pentru elu. Caci ea crede a fi perdutu, ea se atinge de cadavru (Ioan 20. 15.) si nu are inca presentire, ca ea abia acum'a luposiede pe deplinu, — gloriificatu; voesce se-lu atinga, — fiindca Isusu i-s'a facutu ei cunoscutu, — cá prin acést'a sè se asigureze, atât, ca e elu (Isus) cât si cá intr'adeveru l'a redobanditu. Ea se acatia inca de aparenti'a lui fisica. Mustrandu-o pentru vointi'a de a-lu atinge si marturisindu-i, cá elu tocmai se afla pe calea gloriificarei cersci, voesce a-i dice, ca se nu mai pretinda a-lu vedé, ca ea de aci incolo pentru totdeun'a lu-va posiede intr'unu modu cu multu mai superioru.

La a dou'a aparentia, care evangelistulu alu patru-lea o imprumuta din Luc'a (Luc'a 24. 36—49) si care la Ioan prin comunicarea spiritului santu si a plenipotentii apostolesci dobandesce o insemnatate ulterióra, — se dimite inviatalu, a aratá discipuliloru adunati manile si picioarele (din caus'a slabiciunei discipuliloru), pre cand la Luc'a intempina necredinti'a discipuliloru cu mai sensuale dovedi, dovedindu-si realitatea chiar prin mancare.

Cá a trei'a gradatiune mai adauge evangelistulu alu patru-lea inca o aparentia a inviatalui, care i-este (evangelistulu) fórte propria si sta in coerintia intima cu spiritulu si tendinti'a evangeliu. Precand discipuliloru celorlalti le trebuesce vederea fisica spre a strebate la credinti'a, dubitandu Tom'a pana la acelu gradu, incât elu pentru credinti'a sa pune de conditiune indispensabila: trebuie mai antâiu se véda cu ochii si se prinda cu manile, — pre atunci lui Ioan i-lipsi numai convingerea despre momentulu golu si nu mai pofti aparentii de a-le inviatalui nici de mijlócé sensuale, si respective ocolotituri indelungate prin cari abia ajunsu la credinti'a ceialalti discipuli. Mustrarea lui Tom'a a atinsu si pre acesti discipuli: „fericitu este celu ce n'a veditu si a crediutu!“

Capitululu 21 continuéza paralel'a intre Petru si Ioan, ba scopulu acestui capitlu nu este altulu, decât a aduce acésta (paralela) la ultim'a incheiare. Acestu capitlu mai multu cá intrég'a evangelia (a patr'a) nisuesce, a ajutá lui Petru a dobandi o védia si auctoritate, va se dica a se restitui primatulu seu. Dar acésta restitutiune este numai relativa, si se desfasiura intr'acolo, cá Ioan totusi remane bas'a. Este dreptu cá Petru aci la pescuitu, la fondarea bisericeu, jóca rol'a principala, pana cand cu privire la pastorirea turmei, la servitiulu bisericeu deja fundate, trebuie se cedeze loculu altui'a, — Dreptu este mai departe cá elu primesce mandatulu dela capulu comunei, a pastoru turm'a sa, inse numai pe unu timpu scurtu, cu o introducere umilitóre (21. 16. 17.) si cu o intrebare, care ne aduce aminte de negarea s'a de trei ori, — punendu-lu astfelu sub celalaltu discipulu, pre care lu-iubea Isus (asem. 21. 20). Mórtea martirica, care i-se pune in perspectiva, si care lu-detrage mai nainte din comuna cá pre celalaltu discipulu, apare ca o espiatiune pentru gresiéla s'a. Din contra despre celalaltu discipulu se semnifica, cá elu remane mai multu decât Petru, va se dica discipulu-lui intimu i-s'a destinat, a pastoru turm'a lui Christosu cá celu mai de pre urma remasu din apostoli.

Din cele pana aci este claru, ca anteiatarea lui Ioan la tóte momentele a fostu recunocuta. Elu apare ca unu discipulu confidentu intr'unu sensu eminentu, carui'a i-este permisu a întrebá dupa cele ascunse, asia dara a strebate in acele misterii, cari celorlalti le erau inchise. Responsulu lui Isus 13. 26 este fresce a se privi nu cá unulu vorbitu catra toti, ci ca unulu inspiratu discipululu intimu, pre langa care prin v. 24 se obsérva, ca Petru numai a mai primitu in taina scire prin mijlocirea lui Ioan. Cum s'ar esplicá altcum v. 29? Elu este amiculu (asem. 15. 14. 15), ba elu este acel'a, carele intre discipulii Domnului, a statu catra acest'a in acea referintia intima, precum fiulu catra tatalu. Elu si dovedesce in pozitiunea sa fidelitate seriósa fara slabiciune si gresiéla ca Petru. Si nu numai acést'a, ci elu se dovedesce si de acel'a, carele singuru intre discipuli deja inaintea mergerei lui Isus spre sacrificare a avutu o întielegere spirituala mai profunda pentru Isus despre ce dovedesce afara de 20. 8 si 19. 35 mai vertosu si 1. 46—52. Elu este discipulu (nu in sensulu apostolului esclusivu, care evangelistulu alu patruea nu voesce a-lu cunósce, ci in sensu generalu) cum trebue se fie, unu adeveratu „fiu a lui Ddieu“ (1. 12. 13), tipula acelor'a, caror'a li-au fostu dela tatalu a veni la fiulu (asem. 6. 44. 65). Elu dreptu aceea este si potrivit de martorulu lui Isus, nu numai de raportorulu evenimentelor din afara, ci de odata si de transmitetoriulu adeverului cuprinsu in velulu istoricu. Cáci elu nu numai cu ochi fisici ci si cu ochi spirituali a vediutu glori'a lui Isus cá a unui nascutu dela tatalu (1. 14). Firesce cá si despre elu trebue se sustienemu (precum intr'adeveru se accentuéza 2. 22; 12. 16; 20. 9); cá ca si ceialalti discipuli abia dupa inaltiarea fiului lui Ddieu a patrunsu pe deplinu adeverulu si facticele vietiei lui Isus si coerinti'a s'a cu sfatulu Ddieescu. Cáci despre toti se sustiene, ca abia spiritulu santu, a carui venire este conditionata de mergearea lui Isus, — va conduce pe ai sei in totu adeverulu (asem. 15. 26; 16. 12—14). Inaintea tuturor'a inse este Ioan, chiar si inaintea principelui apostolicu. Elu singuru s'a aflatu cu incredere deja inainte in starea, in carea ceialalti abia prin paracletu séu prin mijlocirea de ocolituri sensuale au strabatutu. Acésta se lamuresce din modulu de vorbire si operare a celorlalti „doi-spre-diece.“

Despre Tom'a, care chiar la sfersitului revelatiunei terestrare a logosului fara vedere si pipaire n'a potutu si n'a voitu se créda, aflámu la 11. 16 cá apare fara sperantia, infrántu cu totulu de gânduri de mórte, de si cu dñsulu este acel'a, carele este invierea si viéti'a. Elu nu întielege cuventulu Domnului 11. 15, elu nu presimte nici motivulu bucuriei lui Isus, nici scopulu mergerei sale la Lazar. Ér la 14. 5 recunósce elu (Tom'a) incapacitatea s'a si a condiscipuliloru sei, de a pricepe cuventulu lui Isus despre mergearea s'a. Totu asia si cu Andreiu si Filipu, cari ambii dupa 6. 5—9 n'au nici o idea despre puterea, care a venitu cá pânea vietiei, din care toti au se se sature. Amendoi acesti'a 12. 22 nu se potu invoi, cá paganii se véda pe Domnulu, ci credu, cá trebue mai antaiu se céra permisiune, cá aratal'oru pre elu (Isus) paganiloru, de si ei degia in Samari'a au primitu din gur'a lui Isus provocarea: se redice ochii, si se véda campiile (in spiritu cele samaritane, campiile estra-jidovesci) albe, cöpte pentru secerisiu, cá elu, singurulu adeveratu pastoriu, mai are oi estra-jidovesci (10. 16). Filipu d'odata cu marturisirea lui Tom'a, cá ei nu întielegu cuventulu lui, mai face întrebarea, la care urméza durerós'a exclamare a lui Isus: de atât'a timpu este elu la densii, si nici pe tatalu nu-lu cunósce, fiindcá n'a invetiatu inca a cunósce pre tatalu in elu (14. 9). Éra Iud'a (nu Ischariotulu) se introduce odata cu o întrebare, care suna frapantu cu in-

trebarea: moru frati inca necredintiosi (asem. 14. 22 cu 7. 4 s. m.)—

Pentru de a întielege pre deplinu positi'a caracteristica a lui Ioan fatia de ceialalti discipuli mai este de lipsa, cá se trecemu la remarcabil'a referintia, in care apare „gnosia“ si „credinti'a“ din evangeli'a logosului. si in care v'om cunósce noi puternicile influentie a gnosticismulu asupra sistemului si invetiaturei bisericesci.

Deplin'a „credinti'a“ este numai aceea, care are in sine si „gnosia.“ Astfelu aci contrastulu „credintiei“ si a „gnosiei“ se impaca si se cauta a-se sustiené mijloculu bisericescu intre extreme. Ceea ce esprima Petru—de buna séina c'am pré grabitu — despre sine si ceialalti discipuli: „noi credemu si cunóschemu“ (Ioan 6. 69), aceea este adeveratulu,—normalulu. „Credinti'a“ se nu fie fara „gnosia,“ si firesce si acést'a fara aceea. Dela Filipu ascépta Isus dupa atât'a timpu mai multu decátu o simpla „credinti'a,“—o „cunósce“ (14. 9. Ioan). „Credinti'a“ fara „gnosia“ corespunzetóre nu valoréza multu in evangeli'a a patr'a, *pentrucá fara de acést'a (gnosia) ea zace numai pre intermediári esterne, — pe „semne,“* asem. Ioan 2. 23, 24; 7. si, cu deosebire inse 8. 30—32). Se pare, cá evangelistulu vorbesce consciu despre o credinti'a dupla. — In sensu mai latu se pare, cá elu sub „credinti'a“ întielege recunóscearea in generalu a tramiterii ddiesci, care (recunósce) inse nu se baséza pe întielegerea adeveratei fiintie a fiului lui Ddieu. Asia credu si dintre jidovi multi, carii inse la momentu se supera de automarturisirea lui Isus manifestându-si fatia de acést'a fascinatiunea loru (Ioan 8. 31. 33. 37). In sensu stensu, in puterea de mentuire (asem. Ioan 3. 36, 18; 5. 24) insemnéza la elu credinti'a: primirea lui Isus cá unulu nascutu dela tatalu. Credinti'a conchide dara in sine „cunóscearea“ fiintiei cá un'a divina, nu numai trimiterea s'a ddiésca. In acestu modu, *care cuprinde fiinti'a s'a,* póte fi elu (Isus) cunoscutu fara semne degia prin automarturisirea lui. Cuventulu seu se póte si trebue se se créda; cáci fiindu elu insusi calea, adeverulu si viéti'a, apoi si cuvintele sale cá cele mai directe revelatiuni ducu la deplina cunoscintia si credinti'a; *adoptiunea loru* (a cuvintelor) *conchide in sine degia cunoscinti'a,* pre cand revelatiunile prin „semne“ ducu numai indirectu la adeveru, si se potrivescu numai slabiciunei trupesci, de aceea credinti'a prin „semne“ apare cá condemnabila, déca tóte se constitue pe semne, si peste aceste nu voimu a trece (asem. 3. 2; 4. 48 la Ioan). *Credinti'a cunosctóre,* precum o propune evangeli'a a patr'a, cá cea normala, — ni-o arata nóua discipululu „pre care-lu iubea Isus“ degia dela vocatiunea s'a, — cand la cuventulu fiului lui Ddieu a ajunsu elu la credinti'a si cunósceere,—pana la inviere, care a cuprins'o elu cu cunoscintia in credinti'a, fara de a avé lipsa de ajutorulu vederei fisice si a pipáirei sensuale, pre când ceialalti discipuli din réu'a întielegere si neintielegerea cuvintelor lui Isus abia cu greu si cu inefulu s'au desfacutu, pana cand s'au facutu apti toti a fi martori despre cea in Isus aparut'a plinitate de daru si adeveru (Ioan 1. 14) si a ajunge pana la marturisirea „Domnulu meu si Dumne-dieulu meu!“

Ioan ne stá inainte cá adeveratulu tipu alu depliau credintiosiloru.

Éta suprematulu apostolescu!!

B. Biro-Herendescianulu,
preotu rom. gr. or.

Sfintirea bisericeii din opidulu Cermeiu la 26 Octomvre 1885.

Poporulu nostru, incantatu de bucuria se aduná cu micu cu mare astadi, ca se véda, cum se sfintiesce sant'a biserica, care mai nainte aflandu-se intr'o stare aprópe deplorabila, acest poporu insufletitu de parintele localu alu nostru, domnulu Isai'a Goldisiu, s'a indemnatu din mijlócele sale materiali a contribuí cumulative la o suma insemnata de bani spre renovarea ei din fundamentu pana la verfulu turnului, pe care acoperindu-lu din nou cu pleu fórté frumosu infrumsetiatu, i-a pusu o cruce noua aurita.— Pana acuma erau in acestu turnu numai doue clopotiele. Acum ase treí clopote mari chiama cu vocea loru sonora bunii crestini la rugatiunea Domnului; cu unu cuventu biseric'a nóstra, care mai deunadi mai ca nu avea nici o vadia, adi e admirata de cei ce trecu pe langa dens'a.

Nu potu retacé amintirea si a altoru lucruri bune de ale nóstre, cari de siguru voru umplé inimile tuturoru crestiniiloru din diecesa cu bucuria. — Scól'a nóstra confesionala, care acum 10 ani erá numai o coliba acoperita cu paie, pe unu intravilanu apatosu, adi e edificiuu celu mai frumosu din opidulu Cermeiu, si spatiosu pentru primirea aloru doi invetiatori, desi pana acum numai unulu avemu.

Asemenea bucuria avemu de cas'a parochiala care mai nainte totu cu 10 ani erá unu cortu numai, prin carea strebatea plóia pe mas'a parintelui, si ingradita cu gardu de spini. Adí este unu edificiu pré frumosu, ca unu micu castelu; decát care nici in tóta dieces'a nu se póte vedea astfeliu. Suntemu mandri a constatá, ca edificiele nóstre comunale bisericesci servescu adi de modelu pe totu teritoriulu din Lunca.

Lauda ceriulu, — adi ni este dragu a merge la biseric'a nóstra frumoáa, — pruncutií nostri maneca la scól'a cea bine arangiata, cum si intregu poporulu la cas'a falnica parochiala, spre a-si dobandi implinirea cerintieloru, si mangaierea sufletésca.

Mi-am luatú voia la enumerarea acestor'a din motivulu de recunoscintia; cáci pentru tóte lucrurile acestea bune, suntem indemnatí a aduce indoita multiamita multu onoratului nostru preotu, domnului Isai'a Goldisiu, carele in decursulu timpului de siese-spre-diece ani ce ni pastoresce, n'a incetatu a ne inbarbatá, cu cuventulu duhovnicescu, in, si afara de biserica, in totu loculu, la tóte ocasiunile bine venite, si a ne indemná la silintia prin puteri unite intru cascigarea tuturoru lucrurilor bune si folosítóre in comun'a nóstra. — Lungésca-i Ddieu firulu vietii, ca se ne putemu bucurá cât mai pe multi ani de o-cármuirea sa binecuventata.

Revenimu la obiectu: In diu'a sus numerata, din incidentulu ca Reverendis. Domnu protopresviteru Ioan Cornea fiindu ocupatu cu alte afaceri serióse oficiali, deci actualu sfintirei santei bisericeii s'au incredintiatu parintelui parochu localu, dlui Isai'a Goldisiu, carele asistatu de alti preoti din vecinatate, dede ordinu ca la 8 óre se se traga clopotulu celu mare, carele acum'a suná ca nou prima óra, si adunandu-ne cu totii in biserica, se începú celebrarea santirei apei cu urmarea santir'i bisericeii. Apoi utreni'a cu sant'a liturgie, la a carei'a fine domnulu parochu localu tienú o cuventare catra poporu, in care laudandu faptele bune si energi'a aratata a acelui'a, lu-indemná la continua energia si virtute intru cascigarea si de aci inainte a totu ce e bunu, nobilu, si folositoriu pentru densulu.

Poporulu astfeliu patrunsu de bucuria, si plinu de mangaeere sufletésca se resfira catra ale sale.

Domnií preoti inse si cátiv'a din inteleginti'a din locu, fusera pofititi la prandiulu acomodatú in localitatea

parochiala, unde petrecerea a cursu in cea mai buna armonie si dulce fratietate pana tardiu nóptea; in urma apoi tóta societatea se resfira, ducendu fiesce care cu sine cele mai frumoése suvenirí, si renoita sperantia in poporulu romanu.

Unu poporeanu.

Reprivire asupra stáarii bisericeii din Giul'a-germana.

Giul'a germana in 31 Octomvre 1885.

Domnule Redactoru! Parochi'a din Giul'a germana fú abia la anulu 1836 decretata de sine statatória, cáci nainte de aceea, fiindu poporulu de aici micu la numeru a apartienutu ca filia la parochi'a din Giul'a magiara. In sant'a biserica de acolo si-afla mangaierea sufletésca. Fiind inse cercetarea numitei bisericeii incopciata cu multe greutáti si ostenedla, mai alesu a eleviloru cu invetiatoriuu seu si credintiosiloru mai inaintati in etate mai cu seama in timpu de érna, protoparintii acestei comune bisericesci, folosindu-se de spresiunea: „Voesce si vei potea,“ din révn'a catra cele religióse si cu privire la inlesnirea cercetáarii mai regulate a s. bisericeii, dejudecandu seriosu, au nesuitu din respoteri a se ingriji de astadata pentru un'a casa de rogatione, carea gatindu-se s'a si santitu la 14 Octomvre 1836 inzestrandu-se prin oferte benevole cu reuisitele necesarie.

Ca parochi'a de sine statatória castigandu-si unu terenu mai mare pentru inmultirea capitalulu bisericescu, sporindu banii incursi in casad'a si din oferte benevole la sum'a de 12000 fl. v. a. cu ajutorulu Atotputintelui s-zidira biserica din materialu solidu, carea spre mangaierea credintiosiloru s'a si santitu la anulu 1862 prin fericitulu Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu.

La anulu 1878 dupa trecerea aloru 16 ani totu din banii bisericesci se zidi sal'a de invetiamentu cu pretiulu de 1300 fl. v. a. la anulu 1882 s'a facutu gardulu in jurulu bisericeii cu 374 fl. ér la anulu 1883 la iniciativ'a luata de catra epitropulu primariu bisericescu Ioan Borbilu si alti credintiosi s'a proiectatu renovarea, respective ornarea s. bisericeii din launtru — pentru a-i castigá prin aceea splendórea cuvenita de o parte, ér de alta parte pentru a satisfice impregiuráriloru locale, vietuindu aici intre neamuri streine, a cároru bisericeii, fiindu impodobite dupa recerintia, strelucescu ca stelele cele luminóse pe ceriu, — care proiectu din partea comitetulu si sinodulu parochialu primitu de alu seu si aprobatu prin Ven. Consistoriu diecesanu, dupa efeptuit'a escriere de concursu pentru tienerea licitatiunei minuende si facerea contractulu cu intreprindietoriulu Alesandru Tókéés, maestru aurariu de aici, s'a inceputu lucrulu cu conditiunea d'a se terminá in trei ani cu pretiulu de 5881 fl.

Numitulu intreprindietoriu de si avea lucrulu a-lu finí numai in trei ani si comun'a totu sub durat'a aceea a-i solví pentru lucrulu efeptuitu, l'au facutu in doi ani, si asia in lun'a lui Septemvre a. e. fú si colaudatu prin comisiunea esmisa spre acestu scopu si primitu cu indestulare.

Astadi se bucura dara credintiosii de aici de o biserica si scóla, cari potu rivalisá cu cele din locu si giuru, atribuindu inaintarea acésta bisericesca scolaru aceluor barbatí concii de misiunea loru, cari n'au pregetatu la timpulu seu a jertfi cu averea si sfatulu la infrumsetiarea si ridicarea acestoru temple, folosindu-se astmodu de dis'a: „Voesce si vei potea.“

Intre donatorii cei numerosi, cari au ajutoratu sant'a biserica se numera repausatii in domnulu Stefan Marcusiu

si soci'a sa Persid'a, cari pre langa alte jertfe, din averea loru — fiindu inca in vietia — au testatu pe seam'a bisericii 664 fl. 65 cr. deci cuitandu-se ofertulu primitu cu datulu 25 Octomvre a. c. pe calea publicitatii; li se ofteza: Fie-le tierin'a usi'ora si aducerea aminte aloru binecventata!

In fine vediendu unii buni credintiosi cumca pentru completarea ornării s. bisericii se receru inca multe de facutu, cari obiecte deservescu la ridicarea si infrumsetiarea ei, din revn'a si iubirea catra cele sante au procuratu urmatorele, si anume:

Teodor Marcusiu patru candele de argintu chin'a pe seam'a iconostasului 48 fl.

Persid'a Bozbicu m. Ungureanu un'a candela de argintu chin'a 12 fl.

Ved. Iulian'a Treb'a un'a candela de argintu chin'a la tronulu Précuratei 12 fl.

Ved. Mari'a Papu unu ornatu preotiescu de catifea négra 65 fl.

Petr'a Borbilu m. Siladi unu ornatu preotiescu de matasa 65 fl. Sum'a 222 fl.

Primésca deci din partea subscrisului in numele comunei nóstre bisericesci, precum aducatorii de jertfe asia si promovatorii binelui comunu multiemita publica, pof-tindu-le totodata ca bunulu Dumnediei se li resplátésca inmiitu din darurile sale cele bogate!

Petru Biberea,
parochu gr. or.

D i v e r s e .

* *Oferte pentru asociatiunea aradana.* —

Inregistrám cu bucuria, ca in urm'a apelului emisu de catra directiunea asociatiunei nationale aradane — au inceput a incurge la cass'a asociatiunei din mai multe párti oferte frumóse. Si pana cand vomu poté publicá pre toti contribuitoarii cu numele — notám, ca dintre romanii din orasiulu Aradu s'au inserisu pana acum optu membri fundatori cu sum'a de câte 40 fl. adeca patrudieci fiorini, si mai multi membri ordinari. Romanii din Aradu au imbratsiatu caus'a asociatiunei cu tóta caldur'a, ce o merita; si suntem convinsi, cá esemplulu romaniloru din Aradu va fi urmatu si de celelalte párti din provincia asia incát astadi nici decát nu ne mai indoimu, bá suntem pre deplin convinsi, ca asociatiunea va inflori, si va deveni unu puternicu factoru intru promovarea culturii la romanii din aceste párti.

Intr'aceea, ni-se spune, ca directiunea asociatiunei desvólta mare activitate, si o comissiune, esmisa din sinulu directiunei se ocupa de cestiunea, cum ar poté veni in ajutoriu asociatiunea desvöltării in mesura mai mare a industriei si comerciului in sinulu poporului romanu din aceste párti.

In numerulu viitoriu vom incepe a publicá listele de contribui, intrate pana acum la cass'a asociatiunei.

* *Sinodulu protopresviteralu alu Aradului* este conchiamatu prin parintele administratoru protopresviteralu Moise Bocsianu, pre Joi in 7/19. Noemvre a. c., la 10 óre inainte de amédi. La ordinea dilei vor fi urmatorele obiecte: 1) Raportulu prot. despre starea protopopiatului in 1884. 2) Raportulu inspectorésca despre starea inspectoratelor Arad si Nadlacu in 1884. 3) Alegerea Comitetalui si epitropiei protopopesci pe 1885, 1886 si 1887. 4) Proiectarea speselor pentru cancelari'a protopopesca, si pentru cumperarea unei resiedintie protterale in centru. 5) Infiintierea unei scóle de fete in Pernév'a.

6) Aflarea remediiloru pentru cercetarea mai regulata a scóleloru din tractu. 7) Alegerea assesoriloru suplenti in scaunulu protopopescu. 8) Caus'a netienerei sinodului in rondurile indigitate mai susu. 9) Alte propuneri ce sar ivi.

In charti'a de convocare cetimu, ca acestu sinodu a mai fost conchiamatu inca in doue renduri, si anume a fost conchiamatu pre 29 Martie si 16 Maiu a. c. dar in ambe aceste renduri nu s'au potutu tiené siedintia din motivulu, ca membri nu s'au prezentatu in numerulu prescrisu de statutulu organicu. Nu intielegemu, cum s'a potutu intemplá, cá acestu sinodu, conchiamatu degia de doue ori se nu se póta intruni. Sperám in se, ca sinodulu de Joi prin otaririle, ce va luá, va repará acésta iregularitate. Despre mersulu desbateriloru acestui sinodu vom reportá in numerulu procsimu.

* *„Timisiana“ institutululu nostru de creditu si de economii* din Timisióra din di in di totu mai multu progresséza bucurandu-se de o reputatiune buna si de caldurusu spriginu din partea on. publicu. Din bilantiulu lunaru de pe lun'a trecuta, pre carele-lu publicám in nrлу de astadi, se constata cumca *depunerile* in acésta singura luna se urca peste 10.500 fl. v. a., éra preste totu se vede cá banii depusi dejá fructifica toti.

Suntemu autorisati a intoná, si o facemu cu bucuria, ba chiaru cu recunoscintia din partea institutului, fatia de *venerab. consistoriu din Aradu*, cá densulu a premersu cu esemplu bunu, depunendu din fondurile ce-i stau la dispositiune câte-va mii la „Timisiana“ spre fructificare, si promitiendu cá inca va mai depune.

Credemu cá acestu frumosu esemplu va servi de indemnu si comunelor nóstre bisericesci din apropiere, ca capitaliele loru, ce le au pre la alte institute, se le depuna celu putienu in parte la „Timisiana.“

Acést'a o pretindu si interesele nóstre binepricepute nationale, ca adeca capitaliele nóstre sè se intrunésca, si se produca folosu tuturor'a; antaiu profitéza cei ce depunu capitaliele, fiindu cá „Timisiana“ platesce cele mai mari procente dupa depuneri; din dividende: cu câtu ele voru fi mai mari, cu atátu mai multe venite au actiunarii, cari ér suntu romanii; prin capitalulu de actiune se ajutóra éra poporulu romanu carele imprumutandu si-scutesce averea, si si-o sporesee.

Chiaru in dilele acestea au espiratu mai multe termine de la imprumuturile cambiale ale institutului si constatám cu bucuria cá *tóte incurg regulatu*, dovéda cá „clientel'a“ e buna, imprumuturile suntu solide.

Tóte acestea producu deja pana acú efectulu loru, ce se manifestéza prin aceea, cá necontentitu ni se ivescu cumperatori la „actiuni“ dar de vendutu n'ar vinde nime nici pentru lume! Cu ocasiunea terminului de platire din 15. Octomvre nici unu unicu actiunariu n'a intrelasatu a platí ratele!

Se traésca „Timisiana“ nóstra. „Luminatoriulu.“

* *O noua enciclic'a a papei Leo XIII.* — Scrisorile papiloru de acésta natura producu de regula mari si puternice curente intre credintiosii bisericii catolice, cari si astadi tienu multu la cuvintele si doctrinele papei. In enciclic'a, emisa de curend catra lumea catolica pap'a tractéza despre „bas'a crestina a statelor.“ si purcediendu din principiulu, ca fiecare autoritate si-are originea dela Ddieu, provéca pre credintiosii acestei bisericii, cá se iea parte activa la miscárilu politice din timpulu de facia.—

* *Proverbe chinezesci.* Éta câte-va vorbe chinezesci, luate dupa „La Vie Moderne.“ Limb'a femeiloru este spada loru, pe care n'o lasa nici odata se ruginésca. — Jun'a fata este o flóre, jun'a femeia unu fructu, daca

fructulu este reu, ce suvenire pôte se mai remana in ceea ce privesce flórea? — Cu cât o femeie si-iubesc sotiuu, cu atât ea pôte se-lu puna pe calea cea buna, cu cât unu sotiu si-iubesc femeia, cu atât o face se parasasca calea cea rea. — Femeia care si-desonóra sotiuu, face pe amantulu ei se jure ca-i va fi credintiosu. — A laudá pe fiulu seu, este a se laudá insusi, a defaimá pe tatalu seu este a se innegri. — Secretulu, daca lu-pastrezi, este sclavulu teu, esci sclavulu lui inse, daca lu-spuu altor'a. — Lumea este unu ecou care reproduce ceea ce i-spuu, spune bine de altii, daca vrei se se spuna bine de tine.

* *Accidentu pre calea ferata.* „Romanulu“ spune, ca Luni sér'a trenulu, care venea dela Craiov'a la Bucuresci, a lovitu si aruncatu departe, fara grave raniri, pe unu Tiganu beatu, care cantá pe sine bantandu-si jocu de locomotiva. Accidentulu s'a intemplatu între Pitesci si Golesci. Bietulu Tiganu, cand s'o fi treditu, de siguru, ca si-o fi adusu aminte de dicál'a tiganésca: „Daca ne n'ai puterintia, la ce mai chichirezi gálcév'a.“

Concurse.

Se escrie concursu conform decisului Venerabilului Consistoriu din 14/26 Augustu a. c. Nr. 319. S. si a decisului luat in siedinti'a comitetului parochialu, pentru ocuparea postului de invetiatoriu, la scól'a conf-sionala rom. gr.or. din comun'a **Branesci**, dieces'a Caransebesiului, Protopresviteratulu Fagetului. Emolumintele sunt: Salariu anualu in bani gata 320 fl. v. a. din cari este a se cumpera si lemnele necesare pentru incalzitul scólei, pentru scripturistica 8fl. v. a., pentru conferintie 10 fl. v. a. $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au se substérna petitiunile loru provédute cu estrasu de botezu, atestatu de moralitate, testimoniu de preparandie, si testimoniu de cualificatiune, pana in 17. Noemvre a. c. st. v., si adreseate Comitétului parochialu, a le trimite esmisului Consistorialu Ioan Velovan, paroch in Brazova, post'a ultima Kossova. —

Diu'a de alegere sa defige pe **24 Noemvre, a. c. st. v.**

Recurrentii au a se presentá in vre una domineca ori serbatóre in s. bisericá din Branesci spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Branesci, in 20. Octomvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: IOAN VELOVAN, m. p. parochu si esmisu Consistorialu.

—□—

Pentru parochi'a vacanta de a III-a clasa din comun'a **Luncaspria**, protopresviteratulu Beinsiului, inbinata cu postulu invetiatorescu in urmareá conclusului V. Consistoriu oradanu de dto 22. Iuliu Nr. 586. B. a. c. — se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din **24. Noemvre a. c. st. v.**

Beneficiile parochiale in acésta parochia organisata acumu de nou sunt urmátorele:

- 1) Pamentulu parochialu 12 h. cu unu venitu de 80fl.
- 2) Dela 100 case biru $\frac{1}{2}$ mesura in pretiu de 60fl.
- 3) Din 30 dile cu plugulu unu venitu de 36fl.
- 4) Din 80 dile cu mân'a unu venitu de 16fl.
- 5) Din stole, dela inmormentari, cunuoii si alte functiuni 80fl.

Din salariulu invetiatorescu:

- a) In bani gat'a 42fl.
- b) Din 6 cubule bucate $\frac{1}{2}$ gráu $\frac{1}{2}$ ecuruzu 30fl.

- c) Din 6 stengeni de lemne . . . 30fl.
 - d) Din 100 portiuni de fênu . . . 30fl.
 - e) Din 5 holde de pamentu unu venitu de 40fl.
 - f) Din mortuarie (mortuariu) . . . 20fl.
- si cuartiru cu gradina, — Sum'a tóta: . . . 464fl.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie sunt avisati a-si subscrerne recursele adjustate cu documintele necesarii si adresate Comitétului parochialu, la dlu protopopu alu tractului Beinsiu Eli'a Moga, in Rabagani pana la diu'a alegerii mai susu amintita.

Datu in Luncaspria, la 14. Octomvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ELI'A MOGA, m. p. protopresviterulu Beinsiului.

—□—

Pentru deplinirea postului protopresviteralu din tractulu **Tinc'a**, sescrie concursu pre langa urmátorele emoluminte:

- 1) Deocamdata beneficiulu parochiei din Ianosda si adeca: usufructulu unei sessiuni de pamentu, birulu preotiescu, si stólele usuate dela aceasi parochie, si cortelu liberu, despre care se va ingrigi tractulu protopopescu.
- 2) Pentru visitarea bisericelor dela fiecare parochia organisata câte 5 fl. la anu.
- 3) Pentru licentie de cununie câte 2 fl. dela un'a.
- 4) Birulu protopopescu usuatu dela preotimea tractuala in natura, séu 2 fl. 10 cr.

Doritotii de a ocupá acestu postu au de a produce documinte autentice despre aceea: cá pre langa sciintiele teologice, posedu si cele juridice séu barem filosofice, si ca sunt binemeritati pe terenulu bisericescu; avendu recursele astfelu instruite a le substerne subscrisului comisarin consist. inclusive pana in **8/20. Decemvre a. c.** de-a drep-tulu in Rabagani (Robogány).

Datu din siedinti'a comitetului protopresviteralu tie-nutu si Tinc'a la 21. Oct. (2. Neomv.) 1885.

Eli'a Moga, m. p.

Georgiu Cosm'a, m. p.

comisariu Consistorialu.

notariu.

—□—

Pentru ocuparea parochiei din **Mersigu**, protopresviteratulu Tincei, conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu oradanu dtulu 16/28. Septemvre a. c. Nr. 808 B., se escrie concursu cu terminu de alegere in **17/29 Noemvre 1885.**

Emolumintele sunt:

- 1) Casa parochiala cu intravilanu.
- 2) $\frac{1}{2}$ sesiune pamentu aratoriu.
- 3) Competinti'a de pasiune 4 iugere.
- 4) Birulu preotiescu dela 130 case câte 1 mesura ecuruzu sfarmatu.
- 5) Dela fie-care casa $\frac{1}{2}$ di plugu, sau cu mân'a claca.
- 6) Stólele usuate.

Doritorii de a ocupá acésta parochia de clas'a a III-a, sunt avisati a-si trimite recursele instruite conform prescriselor statutului organicu la protopopulu Beliului Petru Suciu in Ökrös (Bihar m.)

Recurrentii au a-se presentá in s. bisericá in vre-o dumineca sau serbatóre de a-si aretá desteritatea in cantu si oratorie.

Mersig, 11. Octomvre 1885.

Pentru Comitétulu parochialu:

Petru Suciu, m. p.

administrator. ppresbiterat Tinc'a.

—□—